

פרוטוקול מס' 3/35

מישיבת ועדת הפנים
מיום ג', ח' בתמוז תשי"ט - 14.7.59 - בשעה 8.30

נכח ה:

- י. חברי הוועדה:
- י. דיפתין - היו"ר
- ס. אונא
- ע. איכילוב
- ד. בר-רב-האי
- ע. דגבי
- י. שעיהו
- ח. לנדאו
- ח. צדוק
- ש. פרלשטיין
- י. דוקח
- י. שופמן

- ש. רוטנברג - מטעם משרד הפנים
- מ. גלס - " המשפטים
- ז. הנגבי - " "

סדר-היום:

1. המשך הדיון בחוק הרשויות המקומיות (היסל סעד ונופש), תשי"ט-1959.
2. חוק הרשויות החקלאיות;
3. סדרי הדיון על הודעת הממשלה בענין המאורעות בחיפה.

1. המשך הדיון בחוק הרשויות המקומיות (היסל סעד ונופש), תשי"ט-1959:

ש. רוטנברג:

אני מבקש לתקן את הפרוטוקול של הישיבה האחרונה. כתוב בו כאילו אמרתי שהרשויות המקומיות אינן כיום במצב הרבה יותר טוב מאשר ביום הגשת החוק, והושמטו המלים: "לאור פסק-דין של בית דין-גבוה לצדק בענין נהריה".

ע.ע.

סעיף 15:

ס. גלס:

בשים לב התיקונים שנתקבלו בינתיים, ניסחתי את הסעיף מחדש כדלקמן: "מקבל שירות במוסד ישלם לבעל המוסד, במועד הנועד לתשלום תמורת השירות, סכום השווה להיטל שבעל המוסד חייב לגבותו על מתן השירות, והוא על אף...."

ש. פרלשטיין:

אני מציע לכתוב, כי "מקבל שירות במוסד חייב לשלם לבעל המוסד..."

ח. צדוק:

אני מציע לכתוב במקום המלים: "במועד הנועד לתשלום תמורת השירות" את המלים: "בעת ובעונה אחת" או "ביחד עם", כדי להדגיש יותר שיש לשלם את המחיר והתוספת ביחד.

סעיף 15 אושר בנוסח כדלקמן: "מקבל שירות במוסד חייב לשלם לבעל המוסד, בעת ובעונה אחת עם התשלום תמורת השירות, סכום השווה להיטל שבעל המוסד חייב לגבותו על מתן השירות..."

סעיף 16:

ש. רוטנברג:

לאור התיקונים שנתקבלו בסעיפים הקודמים, יש לכתוב בסעיף זה במקום המלים: "סכומי ההיטל שנתחייב בתשלומם" את המלים: "סכומי ההיטל שנתחייב בגבייתם".

ח. לנדאו:

אני מציע לנסח את הרישא של הסעיף כדלקמן: "בעל מוסד ישלם לרשות המקומית בסוף כל חודש את כל סכומי ההיטל שגבה..." , כי ישנם מוסדות הנותנים שירותים לגופים ציבוריים כמו הממשלה, הסוכנות, האוניברסיטה, שאת התמורה הם מקבלים בעבור זמן מסוים, אין כל צורך לדרוש ממוסדות אלה לשלם סכומים שטרם קיבלו. רק אם נקבע שבעל מוסד ישלם את סכומי ההיטל שגבו, אפשר יהיה לקבוע שישלמו זאת בסוף כל חודש.

כן אני מתנגד לפיסקה הקובעת שהרשות המקומית תהיה רשאית לדרוש את תשלום סכומי ההיטל תוך 48 שעות מטעירת הדרושה.

ש. פרלשטיין:

אני תומך בהצעת חבר הכנסת לנדאו, שבעל מוסד ישלם לרשות המקומית רק את ההיטל שגבה. תשלום אותו חלק שטרם גבה - והוא יכול להגיע לסכומים גדולים - צריך לדחות עד לגבייתם, אחרת לא יוכלו המוסדות לעמוד בהתחייבויותיהם.

אני מציע לקבוע שבעל מוסד יגבה חייב בהעברת סכומי ההיטל שגבה במשך החודש - עד ה-15 לחודש הבא, ואת סכומי ההיטל שטרם גבה - לא יאוחר מאשר תוך שלושה חודשים.

אני נגד קביעת הוראות מיוחדות לסוגים

מסויימים של מוסדות.

ד. בר-רב-האי:

אני חושב שאנו מסתכנים בכפילות המושגים, ברגע שקבענו חיובה על מקבל השירות לשלם היטל ועל בעל המוסד להעביר לרשות המקומית את ההיטל שגבה, משתנה במקצת מבנה החוק.

צודק חבר הכנסת לנדאו, כי בעל המוסד חייב להעביר לרשות המקומית את כל סכומי ההיטל שגבה, כי אין זה כסף שלו, ואם כן, אינני גורס את הסיפא של הסעיף הקובע, כי הרשות המקומית רשאית לקבוע מועדים ארוכים יותר לתשלום ההיטל, זה מתן אשראי מצד הרשות המקומית.

לעומת זאת, אני חולק על דעתו של חבר-הכנסת לנדאו המתנגד למתן סמכות לרשות המקומית לדרוש את תשלום סכומי ההיטל תוך 48 שעות ממסירת הדרישה, יכולים להיות מצבים מיוחדים, כגון: העברת המוסד מבעלות לבעלות, עזיבת בעל המוסד את הארץ, פשיטת דגל, בהם צריכה להיות למועצה המקומית האפשרות להכריח את בעל המוסד לשלם את כל סכומי ההיטל שהוא גבה.

ח. צדוק:
בניגוד לקודמי אני בדעה, שאם נחייב את בעל המוסד לשלם רק את סכומי ההיטל שגבה, נרוקן את התאק מכל אפשרות היותו מכשיר יעיל להשגת מסרתו.

החוק, כפי שהוצע, בנוי על שני עיקרים: על חובה בעל המוסד לשלם את ההיטל, ועל זכותו לגבות אותו ממקבל השירות. קיימנו ויכוחים ממושכים על קונצפציה זו ובסיומו של הדיווח, על פי הצעתי, קיבלנו קונצפציה אחרת, העומדת כחסימה שלימה שאי-אפשר לפצלה: אנו מטילים חובה על מקבל השירות לשלם היטל, וכן חובה על בעל המוסד לגבות אותו. אנו מטילים חובה על בעל המוסד לשלם את ההיטל לרשות המקומית, בין שגבה אותו ובין שלא גבה, אם זכותה של המועצה המקומית לקבל את ההיטל וחובתו של בעל המוסד לשלם אותו תהיה תלויה בגבייתו, נעמיד את הרשויות המקומיות במצב הרבה יותר גרוע מאשר כיום, מפני שלפי המצב החוקי כיום פסק בית המשפט שבעל מוסד חייב לשלם את ההיטל אף אם לא גבה אותו, כל זמן שהיתה לו זכות לגבות ומקבל השירות היה חייב לשלמו. קבענו שאת ההיטל חייב בעל המוסד לגבות בעת ובעונה אחת עם התשלום בעד השירות, ועל כן ברור שלגבי שירותים שהתשלום בעדם הוא במזומנים - חייב בעל המוסד להעביר את ההיטל בסוף החודש; לגבי שירותים שבשילומם באשראי - בסוף החודש שבו נעשה התשלום.

כדי שמע"ף 16 יהיה בר-ביצוע, צריך לנסחו כדלקמן:
"בעל מוסד חייב לשלם לרשות המקומית בסוף כל חודש את כל סכומי ההיטל שחייב בגבייתם, בין שגבה ובין שלא גבה..."

י. ישעיהו:
בעיקרו של דבר אני מסכים לדברי חבר-הכנסת צדוק, אני חולק עליו רק בנקודה אחת:

השינוי שהכנסנו במבנה החוק מוליך מלכתחילה לדרישה שהציגו חברי-הכנסת לנדאו ופרלשטיין. לפי הקונצפציה של עמ"ע דה-חוק, ההיטל הוא על בעל המוסד וניתנת לו רשות לגבותו ממקבל השירות, מכאן ואילך הוא האחראי, אני מציע לחזור לקונצפציה זו, אחרת נעמיד את בעל המוסד במצב של גובה הממשלה, מבלי שניתנת לו כל יכולת של גובה, כי לא נקבעה כל סנקציה למקרה שמקבל השירות יסרב לשלם את ההיטל.

אשר לסמכות הניתנת לרשות המקומית לחייב את בעל המוסד לשלם את ההיטל תוך 48 שעות ממסירת הדרישה, אני חושב כי היא מיותרת, אשר למקרים מיוחדים, אני חושב שיש למדינה ולרשויות המקומיות די בסחונות לגביית העבירות.

ע.ע.

אינני רואה כל סיבה להתנגד למתן סמכות לרשות המקומית לקבוע מועדים ארוכים יותר לתשלום ההיטל - זה עניינה.

ס. אונא:

אני חושב שצריך ללכת בכיוון שהציע חברי הכנסת צדוק, כי בעל המוסד חייב להעביר לרשות המקומית בסוף כל חודש את סכומי ההיטל שחייב היה לגבות ביחד עם התשלום בעד השירות, ואיננו בטוח אם זה ברור לפי הנוסח המוצע. ע"כ הבטחנו את בעל המוסד שלא יצטרך לשלם היטל בעד שירות שטרם גבה את התשלום בעדו.

אשר לסמכות הניתנת לרשות המקומית לחייב את בעל המוסד לשלם את ההיטל תוך 48 שעות מסירת הדרישה, אני מציע לנסח זאת באופן שבמקרים מסויימים תוכל המועצה המקומית לדרוש את תשלום ההיטל גם תוך החודש.

אני בעד מתן סמכות לרשות המקומית לקבוע מועדים ארוכים יותר לתשלום האגרה, אולם לא רק לסוגים מסויימים, דבר העלול לפתוח פתח לאבחנות והפליגות.

היו"ר ריפתין:

בסיכום, כל חברי הוועדה שהשתתפו בוויכוח חושבים כי חובת תשלום ההיטל למועצה המקומית חלה רק לאחר קבלת התשלום המלא בעד השירות, ולא לאחר מתן השירות. רוב חברי הוועדה שדיברו, דיברו מתוך אי-סימפטיה גמורה - שאנני שותף לה - על הסמכות שמציעים לתת לרשות המקומית לחייב את בעל המוסד לשלם את האגרה תוך 48 שעות מסירת הדרישה, במקרה שבעל מוסד עומד לעזוב את הארץ, הוא בודאי חייב עוד מסים ואין להחמיר דווקא בחוק זה. רוב חברי הוועדה הציע למחוק את המלים: "בין בדרך כלל ובין לסוגים מסויימים של מוסדות".

ש. רוטנברג:

אני מצטער שאינני יכול לקבל את הצעת חברי הוועדה כי חובת תשלום ההיטל למועצה המקומית תחול רק לאחר קבלת התשלום המלא בעד השירות. הוועדה החליטה להטיל על בעל מוסד חובה לשלם את ההיטל, בין שגבה אותו ובין שלא גבה אותו, אחרת נפתח פתח לאי-תשלום ההיטלים בטענה שהשירות ניתן באשראי, דבר שלא נוכל לבדוק. אם יש מקרים בודדים של מוסדות המשלמים באיחור בעד שירותים, לשם כך קבענו שהרשות המקומית תהיה רשאית לקבוע מועדים ארוכים יותר לתשלום ההיטל, בין בדרך-כלל ובין לסוגים מסויימים של מוסדות. חברי-כנסת שונים מדברים בהזדמנויות שונות על מתן יתר אקונומיה לרשויות המקומיות; האם אי-אפשר לתת לרשויות המקומיות אוטונומיה לקבוע מתי חייבים מוסדות מסויימים לשלם את סכומי ההיטל? מדוע לא יכול בעל העסק להעביר לרשות המקומית את הסכומים השייכים לה יום יום, מדוע חייבת הרשות המקומית לשלם ריבית בעד אשראי שהיא זקוקה לו? בעל העסק מחזיק את הכסף כנאמן, ואם קבענו שהוא חייב להעבירו כל חודש, זו הנחה גדולה לבעל העסק, היכול להשתמש בכסף זה, שאינו שלו, לתשלום חובותיו השונים, אם בעל העסק ירצה לתת אשראי, זה עניינינו, איננו יכולים בשום-אופן להסכים לכך שזה יהיה על חשבון הרשות המקומית.

אם הוועדה תעמוד על הצעותיה, נחזור לנוסח

המקורי שהצענו.

ט. גלס:
אין חילוקי דעות על כך, שאם בעל המוסד קיבל תמורה בעד השירות, הוא חייב לשלם את ההיטל, בין שגבה אותו ובין שלא גבה. זה גם המצב לפי החוק הקיים. בעקבות העיריית נאמרה שהעירייה רשאית להטיל היטל על הסכומים ששולמו בעד שירותים, ומתוך הנחה זו יצאתי כאשר ניסחתי את סעיף 2(1). נקודת המחלוקת בין נציגו משרד הפנים לבין רוב הוועדה היא - מתי צריך לשלם, אם צריך להביא בחשבון את האשראי שבעל המוסד נותן. החוק יוצא מתוך הנחה, כי בדגש שמשלמת התמורה בעד השירות, חלה חובת תשלום ההיטל, מבלי להתחשב בכך אם הלקוח שילם את ההיטל, או לא שילם אותו ובלבד שהוא שילם את התמורה. יתכן שנצטרך למצוא הסדר לגבי המקרים בהם משתלם רק חלק של התמורה בעד השירות.

היו"ר י. ריפתין: ישנן שתי הצעות: 1. החובה לשלם את ההיטל נכנסת לתקפה עם הגבייה בעד השירות, בין שגבה ההיטל ובין שלא גבה; 2. החובה לשלם את ההיטל נכנסת לתקפה עם מתן השירות.

הוחלט לקבוע, כי החובה לשלם את ההיטל נכנסת לתקפה עם הגבייה בעד השירות, בין שגבה ההיטל ובין שלא גבה.

הסתייגות לשר-הפנים.

פ. שעיהו: לאור ההחלטה שנתקבלה, אני חוזק בי מדעתי ומקבל את הפיסקה בדבר חובת תשלום ההיטל תוך 48 שעות.

ש. רוטנברג: אני מוכן לקבוע 27 שעות.

היו"ר י. ריפתין: האם בחוקים אחרים ישנו סידור המבטיח גביית חובות למדינה או לרשויות המקומיות מאנשים העומדים לעזוב את הארץ או בנסיבות דומות?

ט. גלס: לפי חוק מס-ההכנסה, למשל, במקרה של חשש שהאזרח יעזוב את הארץ, ישנה סמכות לערוך מיד שומה ולדרוש את התשלום.

י. שופמן: שם הנסיבות מפורשות.

היו"ר י. ריפתין: ישנן הבדל מהותי בין יפוי-כוח לגבות את המס תוך 48 שעות לבין יפוי-כוח בנסיבות מיוחדות, אולם אם הדבר נהוג בחוקים פיסקליים אחרים - לא נערער על כך.

י. שופמן: בחוק מס-קנייה אין סמכות כזאת.

ש. רוטנברג: אינני מבין את ההגנה על בעל המוסד הגובה מס שביל הרשות המקומית, אשר זקוקה לו מאוד. יכולנו גם לקבוע שבעל מוסד חייב להעביר את הכסף יום-יום, הוראה כזאת ישנה גם בחוק הקיים, ובכל-זאת לא ניצלר אותה - לא ידוע על מקרים בהם נהגה רשות מקומית בשירות בקשר לסעיף הקובע שהיא רשאית לדרוש את סכום ההיטל בכל עת. עלולים להיות מקרים בהם תראה הרשות המקומית צורך לגבות את ההיטל תוך 24 שעות.

ע.ע.

ד. בר-רב-האי :

מט זה אינו דומה ליתר המסים - זהו חוב שטרם חל זמן פרעונו. זהו חוב של בעל מוסד ולא של מוסד, ועל כן צריף להבטיח את המסים במקרים מיוחדים, כגון: העברת המוסד מיד ליד.

ה. לנדאו :

אני מציע לפרש את המקרים בהם מותר להשתמש בסמכות לדרוש את תשלום ההיטל תוך 48 שעות, ואם לא שולם, אפשר יהיה לפנות לבית המשפט ולבקש צו מניעה נגד העברת המוסד מיד ליד, או נגד יציאה מן הארץ, ועי"כ הופך חוב זה לחוב שהגיע זמן פרעונו.

ע. דגני :

אני מציע לקבוע חובת תשלום ההיטל כל שבועיים עם זכות למועצה המקומית לקבוע מועדים ארוכים יותר, ולבטל את הזכות לדרוש את ההיטל תוך 48 שעות, במקרה שהמועצה תהיה במצב כספי קשה, תוכל להסתדר מתוך הנחה שתוך שבועיים תקבל את הכסף.

היו"ר י. ריפתין :

אם אפשר לתת למועצה מקומית סמכות כללית לדרוש את תשלום ההיטל תוך 48 שעות, אם בעל המוסד חייב לשלם את ההיטל במועד מסוים, אסור להתערב בעניניו לפני המועד, אם רוצים לקבוע יוצאים-מן-הכלל, צריף לפרט את הנסיבות רק במקרים בהם קיימת סכנה לגבייה.

הוחלט: 1. לקבוע כי הרשות המקומית רשאית לדרוש את תשלום ההיטל תוך 48 שעות ממסידת הדרישה, אם היא סבורה כי אי-גביית ההיטלים תוך אותו מועד עשוי לסכן את גבייתם כתום החודש.

2. למחוק את המלים: "בין בדרך כלל ובין לסוגים מסוימים של מוסדות".

סעיף 16, עם כל התיקונים שנתקבלו - אושר.

ש. רוטנברג :

בשים לב לקצב עבודתה של הוועדה והנושאים שעוד עלולים להתרוסף בסדר-יומה, והיות שישגן בחוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 17) כמה הוראות שלטובת עניני הרשויות המקומיות יש לאשרן עוד בכנסת זו, אני מציע כי אותה ועדת-משנה שדנה בחוק הרשויות המקומיות (גימלאות) תדון גם בחוק זה ותנסה להגיע לידי הסכם על הסעיפים שאין לגביהם חילוקי דעות.

היו"ר י. ריפתין :

נחליט על כך בישיבה הבאה.

2. חוק הרשויות החקלאיות :

היו"ר י. ריפתין :

אבקש את היו"ר ועדת המשנה, חבר-הכנסת ישעיהו, שדנה בחוק זה, למסור דו"ח על עבודת הוועדה.

ישעיהו :

ועדת המשנה, המורכבת מחברי-הכנסת איכילוב, ארם ואנוכי היו"ר, עיינה בחוק הרשויות החקלאיות ובבעיות שהתעוררו בוועדה בתחילת הדיון על חוק זה.

ע.ע.

מצד אחד, טענו נציגי המחלקה המוניציפאלית של ההסתדרות, כי החוק הזה יוצר מסגרת חדשה של שלטון מוניציפאלי, נוסף ל-3 המסגרות הקיימות, והם רואים בזה נושא נכבד למדי שאין למהר בביצועו. מצד שני, טענו אנשי התאחדות האכרים לזכות החוק הזה והמסגרת הזאת, אולם יחד עם זאת הדגישו שקיימת בעיה אקטואלית חיונית מאוד, הדורשת כיסוי של ניהול חוקי, עקב צעד שנעשה ע"י שר הפנים - היתח קיימת מועצה כפרית בפתח-תקרה, ששר הפנים ביטל החל מה-1 לאפריל, התנגדותו של שר הפנים למועצה הכפרית בפתח-תקרה נבעה מן הנימוק שזה מוסד מוניציפאלי המתבסס על שטח שאין בו אוכלוסין ולכן אינו יכול להישען על החוק המוניציפאלי הקיים, בניגודים קיימת בעיית ניהולם החקלאי של 12 אלף דונם אדמה בפתח-תקרה, שאין להם כיסוי בחוק.

כאשר חיפשנו פתרון לשאלה האקטואלית החיונית המיוחדת של פתח-תקרה, שמענו 3 הצעות: 1. לקבל את החוק כפי שהוא לשנה אחת, מכיון שהכנסת עומדת לסיים את עבודתה. הצעה זו לא נתקבלה, מכיון שרוב חברי הוועדה היה סבור שאין להכניס לכנסת חוק שלימה, ללא דיון מפורט בה, אפילו לשנה אחת; 2. לספח את השטח הזה לשטח השיפוט על עיריית פתח-תקרה; 3. לספח אותו לשטח השיפוט של המועצה האיזורית "מפעלות אפק". נציגי משרד הפנים הסבירו לנו כי האפשרות השנייה אינה באה בחשבון, מכיון שזהו שטח חקלאי מובהק, והאפשרות השלישית אינה באה בחשבון, מכיון שלמועצה איזורית זו אפשר לספח רק ישובים ולא מפעלים בודדים.

על-כן באנו פה-אחד לכלל מסקנה שכדאי להוציא מהחוק הזה חוק מיוחד - חוק רשות חקלאית פתח-תקרה, המבוסס על עיקרו של הצעת החוק המקורית. עיקרו של החוק שאנו מציעים הוא החלק המייסד - שהוא העתק הצעת החוק המקורית - והשאר פרטי וזהל. אנו מציעים להגביל את החוק לשנה וחצי - שנתיים, מתוך הנחה שהכנסת הרביעית תזדקק לסוגיה זו ותעשה בה מה שתמצא לנכון. נציג משרד הפנים, מר גבירץ, השתתף אתנו בדיון והסכים לנוסח המוצע, ואתמול קיבלנו מכתב משר החקלאות בו הוא מודיע שהוא מוסך ידו על הצעת חוק רשות חקלאית - פתח-תקרה. השטח שעליו יחול החוק המוצע יפורט בתוספת לחוק.

אני מבקש מחברי הוועדה לקבל בהסכמה כללית מהלך זה, על-מנת שלא ניתקל בבעיות פרוצידורליות.

ד. בר-רב-האי: האם החוק המוצע אינו טעון קריאה ראשונה?

י. ישעיהו: לדעתי, לא. כבר היו מקרים שוועדה הוציאה פרק אחד מהצעת חוק והביאה אותו לאישור הכנסת, אנו מביאים אותו חוק שהוצע, אלא מצמצמים אותו למקום מסויים ומגבילים אותו בזמן.

הי"ר י. ריפתין: קיבלתי משר החקלאות מכתב, בו הוא סוסך ידו על הצעת החוק שהוצעה ע"י ועדת המשנה ומבקש לתת זכות עדיפות לתיון בה. יחד עם זאת, אינני רוצה להעלים מפניכם שיש לי חששות לגבי הצד הפרוצידורלי, אם אין הצעת החוק בבחינת נושא חדש והייתי רוצה כי משהו מדומך ממני, אולי נשיאות הכנסת, תפסוק בדבר.

י. ישעיהו: אם זכרוני אינו מטעיני, הנוהג הוא כי רק אם מישהו בוועדה מעורר את השאלה אם הנושא אינו חדש - מעבירים זאת להכרעת ועדת הכנסת; לכן אני מבקש לא לעורר שאלה כזאת, על-מנת לא להפסיד זמן.

ע.ע.

ע. איכילוב:

מכיון שנשארו לנו רק שלושה שבועות עבורה
ובסדר-יומנו נושאים רבים לדיון, עלינו
להחליט עוד היום בבעיה הפרוצידורלית, על-מנת שנישכנה הבאה נוכל
לדון בגוף החוק, אני מציע להחליט פה-אחד שאין הצעת החוק בבחינת
נושא חדש.

ד. אונא:

בכנסת השניה היה מקרה שוועדת החוקה החליטה
לקבל רק חלק מחוק מסויים, ואז הוחלט שיש
להודיע על כך במליאת הכנסת ולקבל את הסכמתה, אני חושב שגם במקרה זה
יש לנהוג כך.

ה. שופמן:

החוק הזה בא מתוך חפזון מפני ששר הפנים
הזדרז לבטל את הקיים לפני שאושר חוק חדש,
ולכן נוצר חלל ריק שיש למלאו, אני סבור, שאם הצעת החוק מתאימה, פחות
או יותר, למצב שהיה קיים במועצה הכפרית לפני שבוטלה ע"י שר הפנים,
איננו צריכים להיכנס לפרטים נוספים ולאשרה.

לדעתי, הצעת החוק אינה בבחינת נושא חדש -
היא כלולה בהצעת החוק שהוגשה ע"י שר הפנים.

ו. רוקח:

אני מציע שוועדת המשנה ביחד עם יו"ר ועדת
העץ הפנים ישאלו את דעת העץ המספטי של ועדת
הכנסת, ולפי קביעתו יחליטו.

ז. בר-רב-האי:

אני מתנגד להצעת חבר-הכנסת רוקח, מאחר שאיש
מחברי הוועדה לא טען שהחוק המוצע ע"י ועדת-
המשנה הוא בבחינת נושא חדש, אין לעורר את הבעיה.

הדוגמה שהביא חבר-הכנסת אונא איננה דומה
למקרה שלנו, ועדת החוקה ביקשה להביא לאישור הכנסת רק פרק אחד של
חוק ארוך ומסובך, מתוך הנחה שהדיון בחוק יימשך, ולאחר תקופה מסויימת
הביאו לאישור את החוק כולו.

ח. ריפתין:

איש מחברי הוועדה הנוכחים אינו טוען שהחוק
המוצע הוא בבחינת נושא חדש, אולם ישנם חברי
ועדה - חבר הכנסת אונא ואנוכי - הטוענים שהמצב אינו ברור, ומאחר
שבעניני חוק עלינו להיות זהירים, אני מבקש שיו"ר ועדת המשנה יתייעץ
בענין זה עם יו"ר הכנסת ובישיבה הבאה נדון בגוף החוק.

ט. צדוק:

כל הנסיונות לקצר את הדרך ולא ללכת לפי התקנו
עלולים רק להאריכה, לדעתי, הדרך הנכונה היא,
שאנו נשמע בוועדה זו - ואם אפשר, עוד היום - אם ישנה טענה כי החוק הוא
בבחינת נושא חדש, ואם אין טענה כזאת - בזאת נסתיימה הפרשה.

אינני יודע על תקדימים של הכנסת הקודמת,
אולם בכנסת הזאת הובאה הצעת חוק בענין הבחירות בכלל, וועדת החוקה
החליטה להוציא ממנו רק את ההוראות על הבחירות הקרובות והביאה אותן
לקריאה שניה.

י. ריפתין:

אני מבקש את יו"ר ועדת המשנה, חבר-הכנסת
ישעיהו, להתייעץ בענין זה עם יו"ר ועדת
הכנסת ולמסור לנו הודעה.

ע.ע.

ע. איכילוב:

אני מציע למסור הודעה בכנסת.

היו"ר י. ריפתין:

אינני יכול לעשות זאת לפני שקראתי את תוכן החוק.

ד. בר-רב-האי:

אינני מקבל את המהלך הזה, אולם אני נכנע ליו"ר. אין צורך לעודר שאלות כאשר אין שאלות.

3. סדרי הדיון על הודעת הממשלה בענין המאורעות בחיפה:

היו"ר י. ריפתין:

העובדה שהענין הועבר לדיון בוועדת הפנים היא עובדה ציבורית חשובה, וההודעה צריכה למלא את חובתה לגבי החלטת הכנסת. לא הייתי רוצה שוועדת הפנים תהיה מכשיר לסיבוך הענינים, שהם בלאו הכי מטובכים; מצד שני, לא הייתי רוצה בשום אופן שהוועדה תהיה מוסר לקבוצת נושאים.

מאחר שהכנסת תשב רק שלושה שבועות והוועדה הממשלתית טרם מונתה; נוסף לכך שמעתי כי קיימת אפשרות שהוועדה הממשלתית תעבור במשך כמה שבועות; הכנסת תסיים את עבודתה וועדת הפנים תימצא במצב מגוחך למדי, אני מציע את המהלכים הבאים: בימים הקרובים נשמע את שר-המשטרה - הוא מוכן להופיע בפנינו - את המטה הכללי של המשטרה, ואת הנהלת עיריית חיפה. לאחר זאת לא נגלה מצדנו כל יוזמה נוספת; אם יפנו אלינו גופים ציבוריים מוכרים - נזמין אותם; אם יפנו אלינו פרטים - נפנה אותם לוועדת החקירה הממשלתית. אני אבוא בדברים עם יו"ר ועדת החקירה וניתן לה זמן סביר לקבלת מסקנותיה לפני שאנו נקבל מסקנות. באופן זה נמנע מאתנו הפשוט מופרז וחריגה מסמכות, שלא ניהפך לוועדת-חקירה; מצד שני, נילמד את הענין ובשלב האחרון נשמע רק את ועדת החקירה הממשלתית, אם יתברר כי בציוריה של ועדת החקירה עלולים להימשך זמן רב, אינני חושב שאנו יכולים להסכים שוועדת הפנים תיהפך בענין זה לפיקציה, מה שאנו אולי נקבל מסקנות בהיקף אחר.

י. ישעיהו:

המהלך שהציע יו"ר הוועדה הוא טוב ויהיה מוצדק רק לאחר שנקבל את מסקנות ועדת החקירה הממשלתית, אחרת אנו עלולים לערוך חקירה מקבילה, דבר שאינו רצוי לנוף הענין. אנו יכולים להביע את המשאלה שוועדת החקירה תעשה את מלאכתה בצריזות.

אינני רוצה למנוע את הזמנת שר המשטרה,

הוועדה רשאית להזמין בכל עת, אני רק חושב שזה מיותר בשעה זו. את שאר הגורמים אינני מציע להזמין לפני שנקבל את הדו"ח של ועדת החקירה, ואם נקבלו לאחר שהכנסת תצא לפגרה, תוכל הוועדה להתכנס בימי הפגרה כדי לדון בדו"ח ולסכם את מסקנותיה, כפי שנעשה הדבר בקשר למאורעות ב"שטה".

י. שופמן:

אינני מסכים לדברי חבר-הכנסת ישעיהו, אי-אפשר להוציא מהחלטת הכנסת את המסקנה

שעלינו לשבת בחיבוק ידיים עד שוועדת החקירה תסיים את מלאכתה. זה לא נאמר בהחלטת הכנסת.

אני מציע לשמוע את שר-המשטרה רק במקרה

שיש לו מה להוסיף על מה שאמר אתמול במליאת הכנסת. אני מציע כן להזמין את המטה הכללי של המשטרה, אולי יש לו פרטים נוספים על אלה שמסר שר המשטרה, את הנהלת עיריית חיפה אני מציע להזמין כדי לשמוע על המצב הכללי בשכונת זו.

ע.ע.

אם יתקבל הדו"ח של ועדת החקירה לאחר שהכנסת תצא לפגרה, תתכנס ועדת הפנים בזמן הפגרה - ועל כך יש לקבל החלטה בישיבה האחרונה של ועדת הפנים - תשמע את הדו"ח ותוציא מסקנותיה, ואם יהיה צורך, תבקש כינוס מיוחד של הכנסת כדי לשמוע את מסקנות הוועדה, כי זוהי בעיה רצינית.

י. רוקח:

אני מציע שוועדת הפנים לא תעשה דבר עד למינוי ועדת החקירה, ואז אפשר לקיים ישיבה משותפת.

ד. בר-רב-האי:

אנו צריכים להימנע מדיון מקביל בשני מוסדות, ולכן אינני מציע להזמין את הנהלת עיריית חיפה, אין זה מקרה שהכנסת לא קיבלה הצעה בדבר הקמת ועדת חקירה פולמוטרית, כי ועדה כזאת תהיה בעלת הרכב מסויים. לאחר קבלת הדו"ח של ועדת החקירה תוכל ועדת הפנים להסיק מסקנותיה, ועד לקבלת מסקנות אלה אין לוועדה מה לעשות.

ט. אונא:

אני לא הבינותי את החלטת הכנסת בנידון כאילו הדיון של ועדת החקירה קודם לדיון בוועדת הפנים, אני מציע ללכת בדרך שהציע היו"ר, אולי בהדגשת הקשר בינינו לבין ועדת החקירה.

היו"ר י. ריפתין:

אני חושב כי אנו יכולים לקבוע את תחום סמכויותיה של ועדת החקירה יותר מאשר היא יכולה לקבוע את תחום סמכויותינו.

לא

הצעת ^{לא} היא לקבל מסקנות לפני קבלת המסקנות ע"י ועדת החקירה, לא להיכנס לתחום חקירה אינדיבידואלית, עלינו לקבל תמונה כללית, לשמוע מהנהלת עיריית חיפה על המצב בעיר, לשמוע את דעת מטה המשטרה, להרוויח קצת זמן, בינתיים לפעול מתוך תיאום מלא עם ועדת החקירה כדי למנוע כפילות, אם יתברר שוועדת החקירה זקוקה לזמן מה על-מנת לסיים את חקירותיה, נסתין קצת; אם אפשר לזרזה - נעשה זאת, כאשר הצעתי להיפגש עם גופים ציבוריים, התכוונתי שלא אנו נפגש עם זאת, אולם אני מוכן להסתפק רק בפגישה עם המשטרה והנהלת עיריית חיפה, ואחרי-כן נקבע את צעדנו הבא.

פ. ישעיהו:

אני מציע להסתפק בפגישה עם שר המשטרה והמטה הכללי של המשטרה. הזמנת הנהלת עיריית חיפה זו כבר ערוה, ואני מציע לדחות זאת לאחר הופעתם בפני ועדת החקירה.

ש. פרלשטיין:

מכיון שוועדת החקירה טרם נתמנתה, אני מציע לא לקבל היום שום החלטה, ברגע שהוועדה תתמנה נסיל על יו"ר הוועדה לבוא בדברים עם יו"ר ועדת החקירה ובישיבה הבאה הוא יביא בפנינו את סיכום שיחתם.

היו"ר י. ריפתין:

אני מציע: 1. בימים הקרובים נקיים ישיבה בהשתתפות נציגי משרד המשטרה והמטה הכללי של המשטרה; 2. כאשר תתמנה ועדת החקירה, אבוא בדברים עם יו"ר הוועדה, 3. אשר לצעדינו הבאים, על כך נחליט בישיבה הבאה.

הוחלט לקיים ישיבה מיוחדת של הוועדה ביום א' הבא.